

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ЧДІБУ: СТОРІНКАМИ ІСТОРІЇ

Чернігівський державний інститут економіки і
управління

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

*Наукова бібліотека ЧДІЕУ:
сторінками історії*

До 20-річчя створення

Чернігів, 2013

УДК 027.7(477)
ББК 78.347.61(4Укр-4Чр)
НЗ4

Затверджено методичною радою Наукової бібліотеки
Чернігівського державного інституту економіки і управління
Протокол №1 від 07.02.2013 р.

Рецензент: Белінська В. М., директор Наукової
бібліотеки Чернігівського державного інституту економіки і
управління

Наукова бібліотека ЧДІЕУ: сторінками історії. До 20-
річчя створення / [укл. : В. М. Белінська, Н. В. Мороз,
Т. А. Сіденко, С. Д. Ахтирська, І. В. Бевз, Н. О. Карпенко,
І. М. Прудникова, Л. О. Стрижак]. – Чернігів : Наукова
бібліотека ЧДІЕУ, 2013. - 80 с.; іл.

ISBN 978-966-2188-39-4

У ювілейному виданні, присвяченому 20-річчю
створення Наукової бібліотеки Чернігівського державного
інституту економіки і управління, висвітлено основні етапи
становлення та розвитку книгозбірні, напрями її діяльності,
розкрито досягнення колективу, викладено цікаві факти з
минулого та сьогодення, спогади. Брошура містить
фотоілюстрації. Видання розраховано на широке коло
читачів.

Добір матеріалу завершено 28 грудня 2012 року.

ISBN 978-966-2188-39-4 © Наукова бібліотека ЧДІЕУ, 2013

*«Библиотека – это и место работы,
и «храм мыслей», и научно – исследовательский
центр, и лаборатория, и музей, и высшая школа,
и место высоких радостей, праздников ума и глаз»*

Н. Рерих

Вступне слово

На сучасному етапі розвитку громадського життя процес інформатизації впливає на всі сторони суспільства в цілому, і на бібліотеки, зокрема. Сучасна вузівська бібліотека – складний інформаційний центр інституту, який поєднує в роботі традиційні бібліотечні процеси та нові інформаційні технології.

Бібліотека – не лише місце книговикористання, а й мозковий центр інституту, який пов'язаний з усіма світовими інформаційними ресурсами і забезпечує швидкий та зручний доступ до всіх ресурсів, знаходиться в центрі навчального та дослідницького процесів у ЧДІЕУ.

Вона відіграє роль провідника в інформаційному просторі вузу. Виконуючи функції інформаційного, наукового, освітнього і культурного центру інституту, забезпечує необхідною інформацією всі рівні економічної освіти, бере активну участь в освітньому

процесі, є його складовою, забезпечує навчально-виховний процес, служить пізнанню, добру, духовному зростанню молоді.

Бібліотека органічно поєднує традиційні та новітні інформаційні ресурси, як власні, так і світового інформаційного простору.

Оскільки змінюється час, змінюється країна, змінюються освітня система та інформаційні потреби її учасників, бібліотека ЧДІЕУ так само адаптується до реалій сьогодення та змінює підхід до своєї діяльності, розвиваючи традиційні бібліотечні процеси та впроваджуючи нові технології.

За 20 років бібліотека пройшла нелегкий шлях, здобуваючи високий авторитет і повагу читачів, свій імідж.

Хронологія основних подій у житті Наукової бібліотеки ЧДІЕУ

1992 - 30 липня 1992 року рішенням №92-8 Президії Української академії наук національного прогресу було створено Інститут регіональної економіки. Виділено приміщення для бібліотеки (вул. Шевченка, 105-а). Першим директором бібліотеки призначено Шундрик Людмилу Володимирівну.

1992 - 04 грудня 1992 року зроблено перший запис у інвентарній книзі. Оприбутковано 45 книжок із власних зібрань перших викладачів інституту.

1993 - директором бібліотеки призначено Городок Віру Григорівну.

1994 - директором бібліотеки призначено Белінську Валентину Миколаївну.

1994 - впроваджено автоматизовану бібліотечну систему.

1994 - бібліотека налічувала 15000 примірників книг та періодики.

1995 - бібліотека змінила приміщення (Проспект Жовтневої Революції (нині Проспект Перемоги), 95-а, 4 поверх).

1996 - переїзд бібліотеки до головного корпусу ЧДІЕУ по вул. Стрілецькій, 1, кім. 207.

1998 - відкрито читальний зал періодичних видань.

1998 - створено відділ електронної книги та інформаційних систем.

1999 - бібліотека отримала доступ до глобальної мережі Інтернет.

2000 - бібліотека змінила приміщення (вул. Стрілецька, 1, головний корпус, кім.100).

2000 - відкрито філію №1 за адресою Проспект Миру, 44, кім. 228.

2001 - колектив бібліотеки нагороджено Почесною грамотою за безцінний внесок в організацію навчально-виховного і науково-дослідницького процесу в навчальному закладі та творчий підхід і сумлінну працю на освітній ниві.

2002 - вступ бібліотеки до Української бібліотечної асоціації (УБА) (свідоцтво колективного членства №124 від 05.03.2002 р.).

2002 - відкрито філію № 2 за адресою вул. Белова, 4, корпус 6/3, кім.102, 104.

2004 - друк бібліографічного покажчика праць викладачів інституту «Бібліографічний покажчик наукових та методичних праць викладачів Чернігівського державного інституту економіки і управління (1994-2004 роки)».

2005 - змінено назву відділу електронної книги та інформаційних систем на відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення.

2005 - створено читальний зал для викладачів та відділ інформаційно-бібліографічної роботи (вул. Стрілецька, 1, головний корпус, кім. 101).

2005 - розпочато випуск серії покажчиків праць науковців ЧДІЕУ.

2006 - бібліотеку відвідав заступник Міністра освіти і науки України Степко М. Ф.

2006 - бібліотеку відвідав голова Чернігівської обласної державної адміністрації Лаврик М. І.

2007 – у рамках візиту до ЧДІЕУ бібліотеку відвідав Міністр освіти і науки України (2005-2007) Ніколаєнко С. М.

21-22 вересня 2007 - участь у Міжнародній науково-теоретичній конференції «Лівобережна Україна у Всеукраїнському філософсько-культурному вимірі» (присвячена пам'яті Шевченка В. І.).

2008 - проведено першу науково-практичну конференцію, присвячену 16-річчю з дня створення

бібліотеки ЧДІЕУ «Модель сучасної вузівської бібліотеки».

2008 - у структурі бібліотеки створено редакцію «Наукового вісника ЧДІЕУ».

2009 - рішенням вченої ради ЧДІЕУ від 28.05.2009 р. (протокол засідання вченої ради № 5) бібліотека отримала статус Наукової.

2009 - змінено назву відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення на науковий відділ.

2009 - колектив бібліотеки нагороджено Почесною грамотою за вагомий внесок в організацію навчально-виховного і науково-дослідного процесу в навчальному закладі та творчий підхід і добросовісну працю на освітній ниві з нагоди 15-ої річниці ЧДІЕУ.

2010 - започатковано методично-теоретичну школу підвищення професійного рівня.

2011 - виділено окреме приміщення для наукового відділу та редакції «Наукового вісника ЧДІЕУ» (вул. Стрілецька, 1, головний корпус, кім. 103).

2011 - випуск першого номеру газети «Бібліокур'єр».

2012 - створення на базі бібліотеки музею історії ЧДІЕУ.

2012 - колектив бібліотеки нагороджено Почесною грамотою за високий професіоналізм, сумлінну працю і вагомий внесок в організацію навчально-виховного та науково-дослідного процесу в навчальному закладі та з нагоди 20-ї річниці з Дня створення Наукової бібліотеки.

**Конференції, які проводила Наукова бібліотека
ЧДІЕУ або брала участь у їх проведенні**

---

15 червня 2005 р. – Науково-практична конференція «**Діяльність бібліотек вищих навчальних закладів на шляху входження до освітнього інформаційного простору**» (м. Чернігів, бібліотека Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка).

26 жовтня 2006 р. – Науково-практична конференція «**Сучасні тенденції розвитку інформаційно-бібліографічних технологій бібліотек вищих навчальних закладів Чернігівського регіону**» (м. Чернігів, бібліотека Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка).

30 листопада 2007 р. - Науково-практична конференція «**Обслуговування користувачів вузівської бібліотеки в сучасному бібліотечно-інформаційному просторі: реалії та перспективи**» (м. Чернігів, бібліотека Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка).

4 грудня 2008 р. - Науково-практична конференція, присвячена 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ

«Модель сучасної вузівської бібліотеки» (м. Чернігів, бібліотека Чернігівського державного інституту економіки і управління).

10 грудня 2008 р. – Науково-практична конференція **«Традиції, новації та удосконалення довідкового апарату бібліотеки вищого навчального закладу»** (м. Чернігів, бібліотека Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка).

4 грудня 2009 р. - Регіональна міжвузівська науково-практична конференція **«Бібліотека – інформаційний ресурс освіти: стан та перспективи розвитку вузівських бібліотек»** (м. Чернігів, Наукова бібліотека Чернігівського державного інституту економіки і управління).

23 квітня 2009 р. – Науково-практична конференція **«Бібліотека та інформаційні ресурси в сучасному освітньому просторі»** (м. Чернігів, бібліотека Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка).

1 грудня 2010 р. - Регіональна міжвузівська науково-практична конференція **«Бібліотека вищого навчального закладу в епоху електронних комунікацій»** (м. Чернігів, Наукова бібліотека Чернігівського державного інституту економіки і управління).

28 вересня 2010 р. - Науково-практична конференція **«Питання інноваційного менеджменту технологічних процесів в бібліотеці вищого навчального закладу»** (м. Чернігів, бібліотека Чернігівського державного технологічного університету).

1 грудня 2011 р. – Науково-практична конференція **«Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу»** (м. Чернігів, Наукова бібліотека Чернігівського державного інституту економіки і управління).

1 листопада 2011 р. - Науково-практична конференція **«Вузівська бібліотека у формуванні та розвитку освітнього і наукового середовища університетського комплексу»** (м. Чернігів, Наукова бібліотека Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка).

16 листопада 2012 р. - Науково-практична он-лайн - конференція **« Перспективи, проблеми та інновації корпоративного співробітництва бібліотек»** (м. Чернігів, Наукова бібліотека Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка).

17 лютого 2012 р. – Другі Всеукраїнські філософські читання, присвячені пам'яті доктора філософських наук, професора Володимира Ісаковича Шевченка **«Людина. Культура. Освіта»** (м. Чернігів, читальний зал Наукової бібліотеки Чернігівського державного інституту економіки і управління).

16 листопада 2012 р. – Міжнародна науково-практична конференція «**Імперативи розвитку України в умовах глобалізації**» (м. Чернігів, Чернігівський державний інститут економіки і управління).

5 грудня 2012 р. - Науково-практична конференція викладачів та студентів «**Українознавчі виміри творчої спадщини Григорія Сковороди**» (м. Чернігів, читальний зал Наукової бібліотеки Чернігівського державного інституту економіки і управління).

**До історії створення
Наукової бібліотеки ЧДІЕУ**

---

*Здесь верится в доброе, ясное,
Здесь век встречается с веком...
Да что может быть прекраснее
Работы в библиотеке!*

Любовь Тихонова

Бібліотека Чернігівського державного інституту економіки і управління була створена 4 грудня 1992 року як інформаційний центр із забезпеченням доступу до інформації як на традиційних носіях, так і в електронному вигляді. Хотілося б пригадати основні етапи зростання і розвитку нашої бібліотеки, пригадати

історію, яка є невід'ємною від історії рідного вузу - Чернігівського державного інституту економіки і управління.

Стисло нагадаю ці віхи. 30 липня 1992 року рішенням №92-8 Президії Української академії наук національного прогресу було засновано Інститут регіональної економіки. Директором призначено доктора економічних наук, академіка Української академії наук національного прогресу Степанова Олександра Петровича. У свій перший рік роботи інститут знаходився за адресою: вул. Шевченка, 105-а. У цій же будівлі було виділено невеличку кімнату, в якій зберігалися книги і здійснювалася їх видача без запису - «під чесне слово». Книги були не оприбутковані. І лише 4 грудня 1992 року з'явився перший запис у інвентарній книзі, а разом із першим записом і надпис на дверях цієї кімнати - «Бібліотека». Було оприбутковано 45 книжок із власних зібрань перших викладачів інституту - Волчанської Людмили Анатоліївни, Іванова Льва Петровича, Трапезнікової Елеонори Аркадіївни, Драве Олега Володимировича. Завдяки їх зусиллям вдалося зібрати 150 одиниць томів, які і склали бібліотечний фонд на 1 січня 1993 року. Місць у читальному залі було 18.

У вересні 1994 року Інститут регіональної економіки набув статусу державного і змінив свою назву на Чернігівський державний інститут економіки і управління. Почався інтенсивний розвиток інституту, а разом із тим зросла потреба у підручниках. Основну увагу було спрямовано на комплектування фонду, а також на організацію книгосховища, абонементів і

читального залу. З кожним роком збільшувалися кошти на придбання літератури. Читальний зал працював з 8 години ранку до 20 години вечора.

У цей час, в 1994 році, паралельно з розвитком та зростанням фонду, було прийнято пілотний проект автоматизації бібліотеки.

Завдяки керівництву інституту фінансування розвитку бібліотеки щорічно зростало, збільшувалася і кількість літератури. Поточне комплектування здійснювалося з існуючого на той період бібліотечного колектора та книжкових магазинів. Наприкінці 1994 року книжковий фонд нараховував більше 10 тисяч томів.

Протягом усього періоду зростання основну увагу завжди приділяли комплектуванню фонду. Економічні умови були жорсткими. Адже цей період припав на значне зростання цін саме на навчальну літературу, а особливо на книги з юриспруденції, економіки, менеджменту, тобто тих спеціальностей, що викладаються в інституті.

У цей час бібліотеці довелося багаторазово переїжджати, згортати свої фонди та у найкоротший термін бути готовою до обслуговування студентів.

Значні зміни у розвитку бібліотеки відбулися у 2000 році, коли вона переїхала до нинішнього приміщення (вул. Стрілецька, 1). Стала більшою площа бібліотеки - 1 008 кв. м, штат збільшився до 29 працівників. Книжковий фонд вже налічував близько 60 тисяч друкованих одиниць.

Співробітники бібліотеки не лише забезпечували навчальний процес необхідною літературою, але й

проводили масово-виховну роботу, організовували книжкові виставки та огляди літератури.

За рахунок впровадження технології диференціації за категоріями читачів та галузями знань поліпшилася організація бібліотечного обслуговування. Для студентів-першокурсників було введено групову форму обслуговування комплектами підручників. Розроблюється й читається спеціальний курс лекцій для студентів усіх курсів з основ бібліотечно-бібліографічних знань.

У нас з'явилося два просторих читальних зали - №1 та №2. Гордістю не лише нашої бібліотеки, але й усього інституту став інформаційно-бібліографічний відділ із читальним залом для викладачів, що відкрився у 2005 році.

Завдяки розгалуженій мережі обслуговування студенти і викладачі отримали можливість широко використовувати необхідну навчальну, наукову, художню та довідкову літературу, отримувати кваліфіковані консультації фахівців бібліотеки.

Особлива увага приділяється інформаційно-бібліографічній роботі та інформаційному забезпеченню навчального процесу. Виникає потреба в консультативній допомозі аспірантам та науковцям при оформленні бібліографічного апарату до дисертацій, книг і статей. Встановлюються тісні контакти з бібліотекою Московського державного відкритого університету, Парламентською бібліотекою, Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського.

Загальна інформатизація бібліотеки, поступова

трансформація її у науково-інформаційний центр активізували науково-методичний напрямок роботи. Значний внесок у розробку методичного забезпечення було зроблено методистом Кунденко А. В. за 2002-2005 роки. У бібліотеці проводяться методичні семінари, наради, науково-практичні конференції.

Зростання фондів та розширення контингенту читачів зумовлює зміни структури бібліотеки, вдосконалення системи розташування фондів, впровадження нових форм і методів у бібліотечно-бібліографічне обслуговування. Було відкрито читальні зали у філіях бібліотеки.

Наприкінці 2007 року книжковий фонд бібліотеки складає понад 140 тисяч друкованих одиниць, штат - 40 осіб, площа приміщень - 1072 кв. м. Бібліотека обслуговує більше 7000 читачів за єдиним читацьким квитком. Книговидача складає понад 600 тисяч екземплярів на рік.

Наша бібліотека завжди відгукувалася на все нове і передове. Так, у 1994 році вона була серед перших бібліотек не лише міста, але й України, які розпочали планомірну роботу з автоматизації бібліотечно-бібліографічних та інформаційних процесів. Якщо на початку реалізації цього проекту бібліотека володіла лише двома комп'ютерами, то до свого 20-річчя має у розпорядженні 33 комп'ютери, 4 сканери, 11 принтерів. Автоматизовано всі технологічні процеси, пов'язані з комплектуванням, обробкою видань та інформаційним обслуговуванням читачів. Створено електронний каталог та електронні картотеки.

У режимі автоматизованого пошуку здійснюється

пошук літератури, надаються довідки щодо наявності у фонді потрібної читачам літератури. Видання інформаційно-бібліографічних матеріалів здійснюється з використанням комп'ютерних технологій.

Комп'ютеризація бібліотечно-бібліографічних процесів здійснюється на базі автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи "АБИС".

Перехід на нові технології та необхідність більш ефективного їх використання у навчальному процесі та науковій діяльності інституту призвели до реформування організаційно-функціональної структури бібліотеки, і в нас з'явився новий структурний підрозділ - відділ інформаційних технологій та Інтернет, перейменований у 2009 році в науковий відділ.

На сьогоднішній день бібліотека надає своїм користувачам такі послуги:

- проведення бібліотечно-бібліографічних занять для студентів і аспірантів з основ інформаційної культури;
- організація бібліографічних оглядів і відкритих переглядів літератури;
- видача та прийом документного фонду бібліотеки;
- організація наочних і віртуальних виставок, тематичних виставок;
- проведення Днів інформації, Днів кафедр та ін.;
- безкоштовний дротовий та бездротовий (Wi-Fi) доступ до мережі Інтернет в електронному читальному залі №1 та №3;

- забезпечення доступу до електронного каталогу;
- забезпечення доступу до повнотекстової бази даних «Електронна бібліотека» (через Intranet зі всіх автоматизованих робочих місць бібліотеки та інституту);
- організація індивідуального бібліографічного інформування;
- копіювання інформації на паперові та електронні носії;
- проведення культурно-масових заходів;
- надання послуг міжбібліотечного абонементу;
- забезпечення доступу до навчальних і науково-популярних журналів у читальному залі №2;
- створення бібліографічних покажчиків (науково-допоміжних і біобібліографічних - персоналій), рекомендаційних списків і їх презентація на бібліотечній сторінці web-сайту інституту.

Комп'ютеризація процесів обробки видань дозволила підняти на новий рівень довідково-інформаційне обслуговування користувачів бібліотеки: створено електронний каталог (містить близько 300 тисяч записів) та предметно-орієнтовані картотеки.

Для того, аби бібліотека працювала стабільно, цілковито задовольняла існуючі на даний момент потреби користувача, на кожному етапі її розвитку необхідна рівновага між компонентами бібліотечного обслуговування та інформаційних технологій.

Пріоритетними напрямками є: сприяння конкурентноздатності інституту на ринку освітніх

послуг за рахунок формування фонду електронних ресурсів навчального призначення; забезпечення відповідності та обсягу електронного фонду, надання електронних послуг, необхідних користувачам; підвищення якості обслуговування всіх категорій користувачів; модернізація бібліотечних технологій; інформаційна підтримка інноваційної діяльності інституту; формування інформаційної культури читачів.

Структура і штатний розклад бібліотеки відповідають виконуваним напрямам роботи і базуються на типових документах і методичних рекомендаціях з питань формування штатів і порядку організації структури бібліотек вузів III-IV рівнів акредитації (3-ї групи за оплатою праці), визначених МОН України.

Структура бібліотеки фіксується в положеннях про бібліотеку та її структурні підрозділи.

Сьогодні Наукова бібліотека ЧДІЕУ є не тільки лабораторією № 1 інституту, яка створює інформаційне забезпечення навчального процесу та наукової діяльності, але й однією з кращих вузівських бібліотек не лише в Чернігові, а й у Київській зоні. Вона також - культурний центр духовного та інтелектуального спілкування в інституті. Це динамічна система, що постійно розвивається й удосконалюється.

Діяльність Наукової бібліотеки неодноразово була відзначена грамотами та подяками (у 2001, 2009 та 2012 роках - почесні грамоти за безцінний внесок в організацію навчально-виховного і науково-

дослідницького процесу в навчальному закладі та творчий підхід і сумлінну працю на освітній ниві).

З 1998 року наша бібліотека є членом Української бібліотечної асоціації (УБА).

Сьогодні нам 20! І цей вік передбачає дещо інший підхід до своєї роботи. Це не лише аналіз, а й синтез бібліотечної діяльності. Це не лише кількість, але і якість інформаційних послуг, які ми пропонуємо нашим читачам. Як казав Микола Реріх, «библиотека – это и место работы, и храм мыслей, и научно-исследовательский центр, и лаборатория, и музей, и высшая школа, и место высоких радостей, праздников ума и глаз».

Попереду в нас ще довга, відповідальна дорога в бібліотечному світі. Хочу побажати колективу нашої бібліотеки нових звершень та успіхів, мікроклімату, що сприяє зростанню і починанням, поваги від читачів!

ВІВАТ, колеги!!!

Директор Наукової бібліотеки ЧДІЕУ

Белінська В. М.

Формування документних ресурсів бібліотеки

О чем молиться, о друг! Об изобилии книг.

Горацій

Основою діяльності Наукової бібліотеки ЧДІЕУ був, є і буде бібліотечний фонд. На відділ комплектування та наукової обробки документів покладено завдання з його формування, яке включає в себе сукупність таких великих процесів, як:

- комплектування бібліотечного фонду на базі співпраці з кафедрами та іншими підрозділами навчального закладу;
- управління обсягом та якістю надходжень документів, їхнім рухом, обліком, вилученням, фінансовою звітністю;
- аналіз книгозабезпеченості студентів підручниками та навчальними посібниками;
- забезпечення оперативної обробки надходжень, складання бібліографічного опису, систематизація, передача їх у структурні підрозділи наукової бібліотеки;
- організація та ведення системи бібліотечних каталогів;

- систематичне замовлення літератури та контроль за її надходженням.
- вилучення застарілих, зношених документів з бібліотечного фонду.

На сьогодні фонд Наукової бібліотеки налічує понад 170 тисяч примірників різних творів друку. Найбільші за обсягом надходження літератури до фонду датуються 2004 роком – 17 401 примірник. Від дарувальників за ці роки бібліотека отримала понад 12 тисяч примірників різних видань.

Історію, як відомо, роблять люди. Історія відділу комплектування – це надбання дружного колективу професіоналів, які поєднують у собі високі моральні якості, здатність працювати на стику наук, які володіють професійною мобільністю – здатністю оперативно реагувати на постійно виникаючі зміни в практичній і науковій діяльності.

Протягом 15 років (з 1995 по 2010 рік) незмінним працівником відділу комплектування залишалася Дзюба Ганна Максимівна, професіонал своєї справи з великої літери. Першим завідувачем була Доній Наталія Євгенівна, яка працювала у відділі з 1997 по 2004 рік. З 2004 року і по сьогоднішній день цю посаду займає Ахтирська (Шарило) Світлана Дмитрівна.

Не можна не відзначити самовіддану роботу бібліотекарів Халеп Ірини Віталіївни і Тестової Наталії Анатоліївни, які працювали у колективі донедавна. На сьогодні у відділі - двоє співробітників: це завідувач відділу Ахтирська (Шарило) С. Д. і бібліотекар I категорії Соловей Людмила Миколаївна.

В умовах сьогодення співробітники відділу постійно шукають ефективні форми безперервного підвищення свого фахового рівня: беруть участь у науково-практичних конференціях, вивчають нормативні документи, відвідують інші бібліотеки для обміну досвідом, проходять курси підвищення кваліфікації та займаються професійною самоосвітою.

Свій день народження відділ комплектування та наукової обробки документів святкує, як і бібліотека, 4 грудня. Саме в цей день у 1992 році до інвентарної книги було внесено перший інвентарний номер. Це був підручник з англійської мови Н.А. Бонк, Г.А. Котій. Сьогодні у бібліотеці налічується більше 90 тисяч інвентарних записів, внесених до 13 інвентарних книг. Кожне видання, яке надходить до бібліотеки, розпочинає свій шлях саме у відділі комплектування та наукової обробки документів, де він проходить наукову, технічну обробку, обліковується, відображається в системі каталогів і тільки потім потрапляє до відділу обслуговування.

Оскільки на сьогодні вузівська бібліотека – це багатофункціональний інформаційно-освітній центр, першочерговим завданням Наукової бібліотеки і відділу комплектування та наукової обробки документів зокрема завжди було і є задоволення інформаційних потреб користувачів. Для цього співробітники колективу постійно професійно розвиваються, втілюючи в життя нові ідеї і задуми.

***Зав. відділом комплектування
та наукової обробки документів
Ахтирська С. Д.***

Інформаційно-бібліографічна діяльність

---

*«Библиография не только указывает путь,
по которому шло человечество при создании
интеллектуальных ценностей, но в то же
время способствует и дальнейшему их росту,
являясь, таким образом, двигателем научного
прогресса...»*

Б. С. Боднарский

Бібліографічна служба в Науковій бібліотеці ЧДІЕУ організована у 1992 році, одночасно зі створенням бібліотеки. Але до штатного розкладу посаду бібліографа було включено лише в 2001 році. До цього бібліографічною роботою займалися всі фахівці бібліотеки, а це: директор бібліотеки Белінська Валентина Миколаївна, спеціалісти Матяш Наталія Владиславівна, Доній Наталія Євгенівна, Бевз Інна Валентинівна, Луговська Анжеліка Миколаївна, Карбовська Наталія Вікторівна.

На початку шляху бібліографічна робота співробітників бібліотеки зводилася до класифікації літератури, монографічного бібліографічного опису книг і оформлення інформації в традиційні карткові каталоги, зосереджувалася на формуванні довідково-

бібліографічного апарату, картотеки газетно-журнальних статей.

З 1994 по 2001 рік було аналітично оброблено близько 27,5 тисяч статей з періодичних видань та книг, отриманих за цей час бібліотекою. У цей час було закладено перші ланки картотеки газетно-журнальних статей, створено тематичні картотеки, які почали містити аналітичний розпис періодики, збірників, книг, сформовано фонд тематичних папок в електронному вигляді.

Довідково-бібліографічний фонд представляв собою невеликий масив видань, які належать до фонду читального залу абонементу. Робилися перші кроки з інформаційного обслуговування читачів: проводилося усне інформування під час видачі книг.

У 2001 році було змінено штатний розклад і створено інформаційно-бібліографічний відділ, першим завідувачем якого стала Сіденко Тетяна Анатоліївна, ентузіаст своєї справи, бібліотекар за покликанням, і до 2004 року залишалася єдиним працівником новоствореного відділу.

Постійне зростання читацьких потреб в інформаційному і довідково-бібліографічному обслуговуванні сприяло тому, що у 2005 році бібліотеці було виділено окреме приміщення, де розмістився відділ інформаційно-бібліографічної роботи. До відділу було передано значну частину довідкових фондів, на його співробітників було покладено завдання ведення систематичної картотеки статей (СКС), відкрито читальний зал для викладачів. До обов'язків відділу додалась така форма роботи, як міжбібліотечний

абонемент.

Співробітниками відділу стали ентузіасти, віддані своїй роботі. Починаючи з 2004 року, у відділі працювали: Бондар Світлана Леонідівна (з вересня 2004 року), Навроцька Зоя Михайлівна (з березня 2006 року), Дубина Юлія Олексіївна (з жовтня 2006 року), Джанбалаєва Олена Амірахмедівна (з вересня 2007 року), Зайчикова Наталія Володимирівна (з листопада 2008 року), Кудрявцева Ольга Дмитрівна (з квітня 2011 року), Мазур Людмила Вікторівна (з листопада 2011 року).

Кожен співробітник зробив свій внесок у роботу і залишив яскраві, теплі спогади в історії відділу. Більше шести років віддала бібліографічній справі Навроцька З. М., наповнюючи робочі будні відділу своїм оптимізмом і життєрадісністю. Другу вищу освіту отримали Сіденко Т. А. та Зайчикова Н. В., ставши дипломованими фахівцями з бібліотечної справи.

Почалася епоха становлення повноцінної інформаційно-довідкової служби. Це був складний і цікавий час, коли шукали нові форми роботи, складали плани, розподіляли роботу згідно з інтересами і нахилами, розробляли регламентуючу документацію відділу, визначали напрямки розвитку нової виробничої структури. Напружена робота невеликого, але творчого колективу призвела до того, що вже на початку 2008 року відділ відповідав усім вимогам розвитку сучасної довідково-інформаційної служби.

За період з 2001 по 2012 рік бібліографами було аналітично оброблено майже 150 тисяч статей, зростає кількість виконаних запитів і відвідувань. Основна

частка читачів припадала на студентів. Але більше 30% всіх відвідувань становила стабільна група викладачів.

Щоб детально представити роботу інформаційно-бібліографічного відділу, слід розповісти про всі напрями його діяльності. Крім аналітичного розпису періодичних видань, збірників, співробітники займаються довідково-бібліографічним обслуговуванням читачів-користувачів у читальному залі для викладачів, складанням бібліографічних покажчиків, рекомендаційних списків літератури, організацією тематичних та інформаційних виставок, інформаційними оглядами, підготовкою та проведенням комплексних масових заходів. Бібліографи виконують різного роду довідки для всіх категорій читачів - студентів, викладачів, ректорату. Ведуть активне обслуговування фахівців у режимі вибіркового розповсюдження інформації. Складають списки літератури для наукових, дипломних, курсових робіт різної тематики. Підвищилася адресність інформації на основі використання карт зворотного зв'язку, розширилося коло джерел бібліографічного пошуку. Здійснюється інформування викладацького складу інституту, проводяться відкриті перегляди літератури, Дні кафедр, Дні спеціалістів та інші заходи.

Із впровадженням інформаційних технологій інформаційно-бібліографічне обслуговування здійснюється в поєднанні автоматизованого і традиційного режимів, при цьому частка інформаційних послуг в автоматизованому режимі постійно зростає.

З 2010 року відкрито віртуальну інформаційну службу відділу, що стала частиною інформаційного сервісу бібліотеки. Очолила цей напрямок головний бібліограф

відділу Бондар С. А. Як кваліфікований фахівець і людина активної життєвої позиції, вона постійно впроваджує у практику роботи відділу нові форми масового бібліографічного інформування. З великою любов'ю до книги готуються виставки, бібліографічні огляди-презентації, буктрейлери, фільми з циклу «Світ очами бібліотекаря».

Безумовно, великою подією в житті відділу був випуск біобібліографічних покажчиків викладачів ЧДІЕУ, авторами-упорядниками яких є Сіденко Т. А. та Кудрявцева О. Д. Для задоволення читацьких запитів, пов'язаних з історією рідного вузу, крім цілої серії покажчиків, у відділі ведеться картотека праць викладачів інституту. Креативний підхід до будь-якої справи став нормою роботи бібліографів. Інколи серйозно, іноді з гумором – але завжди з любов'ю до рідної бібліотеки - співробітники відділу присвячують їй фільми, вірші і картини, і навіть колекцію модного одягу для бібліотекарів.

Протягом своєї історії відділ міняв свою структуру і розширював види діяльності, незмінними залишалися головні функції відділу - інформаційна та бібліографічна.

На даний час колектив відділу інформаційно-бібліографічної роботи Наукової бібліотеки ЧДІЕУ продовжує крашці традиції відділу, успішно й інтенсивно розвиває нові напрямки бібліографічної діяльності. Немає сумнівів, що попереду у відділу - нова, цікава робота.

***Зав. відділом
інформаційно-бібліографічної роботи
Сіденко Т. А.***

Наукова діяльність

---

*Она меняется с годами,
Но неизменно лишь одно:
Свои богатства перед нами
Скрывают ей просто не дано.*

Хорхе Луис Борхес

Історія Наукового відділу бібліотеки починається з 1998 року. На той час він мав іншу назву - відділ електронної книги та інформаційних систем.

На момент його створення основні бібліотечні процеси вже було автоматизовано, бібліотека працювала на новому програмному забезпеченні «Арм-проект». Діяла локальна інформаційна мережа, щоправда, до неї було під'єднано не так багато комп'ютерів, як сьогодні. У 1999 році було відкрито доступ до глобальної мережі Інтернет.

У обов'язки працівників новоствореного відділу – а їх тоді було троє (завідувач відділу Полішко Ірина Вадимівна, спеціалісти Макаренко Ганна Вікторівна та Мороз Наталія Вікторівна) - входило щоденне сканування книжок фонду бібліотеки, подальше їх редагування і внесення до бази електронних джерел, забезпечення безперебійної роботи усієї техніки в

бібліотеці. Паралельно з виконанням завдань свого відділу залучалися і до роботи у відділі обслуговування.

Технічний парк бібліотеки зростав рік за роком. Відділ завжди оперативно реагував на швидкий розвиток інформаційних технологій, прагнучи іти у ногу із часом. Після переїзду бібліотеки до нового приміщення у 2000 році було придбано новий потужний сервер, який міг обслуговувати одночасно усі під'єднані до нього робочі комп'ютери. Для студентів було відкрито комп'ютерний читальний зал з десятима комп'ютерами. На кожному з них встановлено бібліотечну програму, завдяки чому читачі мали змогу самостійно здійснювати пошук необхідної літератури, переглядати електронні джерела. На 2000 рік у електронній базі їх було 18. Порівняно із сьогоднішнім (на листопад 2012 року – близько 3200 джерел), це дуже небагато. Але, враховуючи тогочасні технічні можливості, навіть така їх кількість означала те, що перші впевнені кроки у напрямку забезпечення відкритості фонду для користувачів зроблено. Для оцифрування обирали найбільш затребувані книги або такі, що були в бібліотеці у невеликій кількості.

У 2005 році трансформувалася назва відділу – відтепер він був відділом інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення.

В основу організації його роботи було покладено принцип зацікавленості індивідуальних авторів (викладачів ЧДІЕУ) включення своїх книг у світовий інформаційний простір, а також особливо цінних,

рідкісних і наукових посібників, що користуються підвищеним попитом.

Трансформація відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення у науковий відділ із сектором інформаційних технологій у 2009 році зумовлена необхідністю впровадження наукових методів у практику роботи бібліотеки. У 2008 році розпочалася робота над створенням наукових журналів “Науковий вісник ЧДІЕУ”, “Науковий часопис ЧДІЕУ” у двох серіях “Економіка та управління” та “Техніка і природа”. Вона полягала у складанні вимог для публікування в журналах, зборі публікацій за напрямками досліджень, розробленні макету журналу, технічній редакції. У 2010 році журнал “Науковий вісник ЧДІЕУ” включено до переліку наукових фахових видань України, зареєстровано в Міжнародному центрі періодичних видань. У 2011 році журнал увійшов до міжнародної бази періодики Ulrich’s Periodicals Directory.

З 2004 року відділ здійснює редакцію та друк бібліографічного покажчика викладачів інституту та персональних біобібліографічних покажчиків.

З 2011 року науковий відділ працює над макетуванням, мовною та технічною редакцією, друком бібліотечної газети “Бібліокур’єр”.

Успішний розвиток відділу був би неможливий без тих зусиль і старань, що їх докладали працівники. Час вносить свої корективи як у зміст роботи відділу, так і в його кадровий склад. Очолює відділ з 2002 року і до сьогодні Мороз Наталія Вікторівна. Свого часу тут працювали Калініченко Роман Олександрович, Драве

Дмитро, Литвиненко Тетяна Валеріївна, Шиганова Юлія Валеріївна, Карпенко Марина Анатоліївна, Луговський Олександр Олександрович, Маюренко Світлана Олександрівна, Кляпець Олена Ігорівна. У 2005 році з відділу обслуговування до відділу інформаційних технологій перейшла працювати Щербань Галина Олександрівна, а у 2010 році - Луговська Анжеліка Миколаївна. Нині у відділі працює шестеро співробітників, а саме: завідувач відділу (а також заступник директора бібліотеки) Мороз Наталія Вікторівна, зав. секторами Щербань Галина Олександрівна та Луговська Анжеліка Миколаївна, редактори Баклажко Оксана Петрівна, Мартиненко Олена Володимирівна та Макаренко Ганна Вікторівна, спеціаліст I категорії Дорда Ольга Олександрівна.

У 2010 р. співробітниками відділу Баклажко Оксаною Петрівною та Луговською Анжелікою Миколаївною було проведено інформаційно-практичне дослідження «Пошукові запити користувачів та задоволення якістю електронних ресурсів», результати якого з 2011 р. впроваджено в роботу бібліотеки Чернігівського державного інституту права, соціальних технологій та праці.

Працівники відділу беруть активну участь у науково-практичних конференціях, переймають досвід роботи колег у інших відділах Наукової бібліотеки ЧДІЕУ та бібліотеках міста, підвищують свій професійний рівень на курсах і тренінгах для бібліотекарів.

***Заступник директора Наукової бібліотеки,
зав. науковим відділом Мороз Н. В.***

Обслуговування читачів

Навчальний абонемент

Здесь кладезь знаний.

Двери всем открыты.

И никому отказа в этом нет.

Как шаг вперед к сокровищам сокрытым -

Компьютерная почта, Интернет.

И. Каланчина

Відділ обслуговування Наукової бібліотеки ЧДІЕУ був створений у 1992 році. На початку існування бібліотеки всі її співробітники займалися саме обслуговуванням читачів, а інші бібліотечні процеси виконувалися у вільний від обслуговування час. У 1997 році керівником відділу стає Мігаль Ірина Іванівна. Наприкінці 1998 року у бібліотеці відбувається відокремлення відділів. На той час бібліотека займала приміщення на першому поверсі навчального корпусу №1 на вул. Стрілецькій, де зараз знаходяться 115 аудиторія, гардероб, ксерокс та частина коридору. У 115 аудиторії розміщувався читальний зал, де було встановлено перші комп'ютери для читачів. Користування мережею Інтернет на той час ще не отримало такого поширення, і бібліотека залишалася

практично єдиним місцем, де можна було знайти необхідну літературу і підготуватися до занять. Тому вона користувалася величезним попитом у читачів. Місць у читальному залі не вистачало, а на такі книги, як «Економіка підприємства» за редакцією Покропивного, студенти ставали в чергу. Бібліотекарі відділу обслуговування Мігаль Ірина Іванівна, Бевз Інна Валентинівна, Полішко Ірина Вадимівна, Мороз Наталія Вікторівна, Грищенко Світлана Владиславівна, Вяткіна Ірина Миколаївна працювали не покладаючи рук. Хочеться відзначити високу професійність та самовідданість цих бібліотекарів.

Плинув час. Книжковий фонд швидко зростав. Робилися численні перестановки фонду для того, аби розмістити нову літературу, що надходила. Але й вони не могли зарадити проблемі нестачі вільного місця для книг. Зростала кількість користувачів, яким також було тісно в старому читальному залі. Стіни все більше потребували ремонту. Тому гостро постало питання нового, більшого приміщення для бібліотеки. Кінець 1999 року пройшов у очікуванні. Наближався до завершення ремонт у приміщенні для бібліотеки. А бібліотекарі пакували книжки та готувалися до переїзду.

2 січня 2000 року бібліотекарі зі своїми родинами, розтягнувшись у «ланцюжок», переносили свій багатотисячний фонд у нове приміщення. Яким же світлим та просторим воно було! Бібліотечний фонд комфортно розмістився на двох поверхах. Затишний читальний зал радував користувачів сучасною комп'ютерною технікою. Не диво, що студентів бібліотека стала приваблювати ще більше. І це вплинуло

на рішення керівництва щодо розширення штату співробітників.

До славної когорти бібліотекарів відділу обслуговування долучаються нові кадри: працьовита Алла Володимирівна Ткаченко, толерантна Тетяна Леонідівна Висоцька, самовіддана Світлана Іванівна Семирозум, принципова Олена Іванівна Булдакова, сором'язлива Анжеліка Миколаївна Луговська, відверта Світлана Григорівна Шиганова, кмітлива Ірина Юріївна Полякова та іскрометна Інна Миколаївна Трофіменко. І наш дружній, відданий бібліотечній справі колектив заграв новими барвами. Працівники відділу обслуговування - не тільки професіонали своєї справи. Вони володіють такими безцінними людськими якостями, як інтелектуальність, доброзичливість, комунікабельність, коректність, врівноваженість, тактовність, почуття гумору та особиста привабливість. Саме за такими критеріями відбиралися наступні працівники відділу: Стрижак Людмила Олегівна, Щербань Галина Олександрівна, Заброта Олена Анатоліївна, Євтушенко Ірина Анатоліївна, Кузьменко Ганна Олексіївна, Навроцька Зоя Михайлівна, Соловей Людмила Миколаївна, Мекшун Світлана Михайлівна, Рубан Алла Михайлівна, Радченко Світлана Михайлівна, Бистрова Ірина Федорівна.

За роки свого існування відділ обслуговування зазнав багато змін, але основні його функції були і залишаються незмінними. Головними завданням відділу є забезпечення навчального процесу вищого навчального закладу, якісне і оперативне задоволення інформаційних, освітніх та культурних потреб читачів.

Працівники відділу здійснюють запис користувачів до бібліотеки, навчають студентів основам бібліотечно-бібліографічних знань, проводять семестрову видачу навчальної літератури, виконують тематичні запити користувачів, здійснюють аналіз книгозабезпеченості навчального процесу, розміщують, зберігають та реставрують книжковий фонд, організують книжкові виставки та масові заходи, беруть участь у науково-практичних конференціях. І це ще далеко не увесь перелік робіт.

Особливо хочеться відмітити щорічну організацію і проведення дитячого Новорічного свята. Виявляється, що бібліотекар може успішно перетілюватися у Червону Шапочку, Шапокляк, Коцю Безсмертного, Карсона, Мальвіну, Бабу Ягу та багатьох інших персонажів, даруючи радість і задоволення маленьким глядачам.

Час не стоїть на місці, і працівники відділу обслуговування намагаються іти в ногу з часом. Вони опановують нові технології, працюють над підвищенням своєї професійної майстерності, поновлюють знання та навички, перебувають у постійному творчому пошуку.

На сьогоднішній день у відділі працює чотири бібліотекаря: Бевз Інна Валентинівна, Буддакова Олена Іванівна, Трофіменко Інна Миколаївна та Семирозум Світлана Іванівна, які вміють знаходити літературу не лише за шифром ББК, а й за розміром, кольором і запахом.

Зав. відділом обслуговування

Бевз І. В.

Читальний зал періодичних видань

*Итак, библиотека, картотека,
Наброски, сноски, выписки, мечты.
И вдруг ты набредёшь на человека,
Который занят тем же, что и ты.*

Валентин Берестов

Визначальну роль у процесі наукової та навчальної діяльності нашого інституту відіграють періодичні видання. Читальний зал періодичних видань - специфічна структурна одиниця бібліотеки. Її стабільне, ефективне функціонування потребує високої мобільності та постійного і своєчасного оновлення фонду, наявності видань останніх років випуску.

Як окремих підрозділ бібліотеки читальний зал періодичних видань було засновано у 1998 році. Очолила роботу новоствореного відділу професіонал бібліотечної справи Ірина Миколаївна Прудникова, яка стала наставником та провідником у світі шифрів ББК, каталогів, стелажів та полиць для своїх колег Карпенко Наталії Олександрівни та Вяткіної Ірини Миколаївни. Фонд періодичних видань на той час складав більше 2 тисяч екземплярів журналів понад сімдесяти найменувань та книг з економіки.

У листопаді 2001 року до відділу прийшов новий працівник, Людмила Вікторівна Мазур, а завідувачем читального залу стає Карпенко Н. О.

Сьогодні читальний зал періодичних видань – це просторе, світле, комфортне приміщення з сучасними, зручними меблями.

Фонд читального залу становить близько 14,5

тисяч екземплярів. Головним принципом його формування завжди була відповідність вимогам забезпеченості навчальними та науковими виданнями, які в обов'язковому порядку використовуються для проведення ліцензування, акредитації та атестації. Комплектування здійснювалося відповідно до навчальних планів і програм, напрямів виховної роботи. Також враховувався аналіз відмов на літературу.

Протягом останніх років до читального залу №2 надходить близько 1000 екземплярів журналів та 10 річних підшивок газет.

Основними завданнями працівників читального залу є:

- видача періодичних видань у користування;
- надання довідково-бібліографічних послуг;
- здійснення аналітичного розпису газет;
- організація масових заходів бібліотеки.

Для більш повного та оперативного розкриття газетного фонду, для його кращого використання працівники читального залу здійснюють аналітичний розпис газет. Вони дуже ретельно підходять до питання відбору газетних статей для подальшого внесення до картотеки, беручи до уваги їх змістовність та відповідність профільним дисциплінам, які викладаються в інституті. В середньому до електронного каталогу вводиться 700 записів аналітичного розпису газет, до кожної статті подається анотація.

Важливою складовою роботи відділу є ведення каталогів, які територіально розташовані в читальному залі. На сьогодні це 6 каталогів, з них 3 - алфавітні, 3 - систематичні, та одна систематична картотека статей.

Використовуючи добре організований довідково-бібліографічний апарат, співробітники читального залу надають читачам довідки різного характеру, організовують бібліографічні консультації, допомагають у тематичному підборі літератури, здійснюють пошук окремих видань з потрібних питань, надають фактографічні дані.

Працівники відділу ведуть роботу, спрямовану на виконання програм та планів науково-дослідницької роботи Наукової бібліотеки ЧДІЕУ. У 2011 році Карпенко Н. О. та Мазур Л. В. було проведено інформаційно-практичне дослідження «Моніторинг читацьких запитів з метою задоволення інформаційних та освітніх потреб користувачів», практичні результати якого були рекомендовані для впровадження у роботу бібліотек Чернігівського регіону.

За роки роботи відділу слід відзначити злагоджену працю співробітників читального залу: провідного спеціаліста бібліотеки Мазур Людмили Вікторівни, яка досконало володіє своєю професією, провідного спеціаліста, улюблениці студентів, веселої та щирої Вяткіної Ірини Миколаївни та спеціаліста I категорії Калюх Наталії Олександрівни, яка завжди була уважною та доброзичливою до всіх без винятку.

У читальному залі періодичних видань проводяться численні масові заходи Наукової бібліотеки та інституту. Тут організовуються виставки творів художників, народних майстрів, творчі зустрічі, презентації книг, зустрічі з цікавими людьми, концерти.

Читальний зал періодичних видань завжди був і залишається важливим підрозділом бібліотеки, який

максимально повно та оперативно задовольняє потреби користувачів в інформації.

Зав. читальним залом періодичних видань

Карпенко Н. О.

Філія №1

*«Цель библиотечной работы –
всегда и везде служит возвышению читателей».*

Н. А. Рубакин

Початок роботи філії №1 пов'язаний з відкриттям у вересні 2000 року юридичного факультету ЧДІЕУ. Повноцінний навчальний процес був неможливий за відсутності навчально-методичної літератури. І вже наступного місяця у корпусі №3 на проспекті Миру відкрила свої двері для студентів та викладачів перша бібліотечна філія. Очолила роботу Ірина Миколаївна Прудникова, яка до того вже мала величезний досвід роботи у читальному залі головного навчального корпусу. Розташувалася бібліотека юридичного факультету у трьох ізольованих одне від одного приміщеннях, відповідно зайнятих архівом, книгосховищем разом з видачею та читальним залом для викладачів, у якій також знаходився і ксерокс. Читальний зал для студентів був у невеличкому коридорі поряд з видачею, що, звичайно, не дуже сприяло повноцінній роботі з книгою та не забезпечувало збереження фонду. Згодом цю проблему буде вирішено завдяки кмітливості та небайдужості працівників філії.

У 2002-2003 роках колектив філії бібліотеки збільшився: додалося троє нових співробітників (Захарцова Оксана Олександрівна, Панич Олексій Володимирович, Ткач Марина Василівна).

2003 рік ознаменувався відкриттям філіалу Запорізького приватного університету в корпусі юридичного факультету. Його студенти стали користувачами бібліотечної філії №1. Керівництво університету задля забезпечення своїх студентів потрібною літературою чотири роки поспіль закупувало підручники і передавало їх до фонду філії бібліотеки. Таким чином було придбано майже триста екземплярів підручників та навчальних посібників.

Зростання фонду висувало нові вимоги до бібліотеки. Приміщення потребували термінового ремонту. Тоді і виник план щодо того, аби частину коридору приєднати до бібліотеки, поєднавши таким чином три ізольовані кімнати, та перенести пункт видачі із книгосховища. Для здійснення задуму потрібно було звільнити усі три кімнати від книжок, стелажів, інших меблів. Під час ремонту невеликий колектив (на той час це Прудникова Ірина Миколаївна, Ткач Марина Василівна, Білокрилець Юлія Сергіївна та Мартиненко Олена Володимирівна), сповнений ентузіазму, працював з 9-ї ранку до 9-ї (а інколи і 10-ї) вечора майже місяць. Власноруч розробляли ескізи для нових меблів, планували розташування стелажів у оновленому приміщенні. При цьому слід зауважити, що обслуговування користувачів не припинялося ні на день. У березні 2007 року у відремонтованому приміщенні нарешті було встановлено нові меблі.

З плином часу відбувалися і кадрові зміни: до філії №1 з бібліотеки центрального корпусу прийшла фахівець своєї справи та невтомний ентузіаст Ткаченко Алла Володимирівна. Натомість спеціалісти Мартиненко О. В. та Кляпець О. І., отримавши незабутній і цінний досвід роботи, перейшли працювати до наукового відділу бібліотеки.

Робота філії №1 відображує усі процеси бібліотеки в цілому. До обов'язків працівників входить упорядкування бібліографічних карток, ведення картотеки періодики, при отриманні нової літератури - реєстрація у книзі надходжень, запис індикаторів, копіювання електронних джерел для студентів, ведення культурно-освітньої роботи.

Як підрозділ Наукової бібліотеки, крім традиційних завдань, філія здійснює і дослідницьку роботу. Протягом двох років Прудникова І. М. проводила науково-інформаційне дослідження з вивчення законодавчого та нормативного забезпечення авторського права у бібліотеках. Результати цієї роботи прозвучали у доповіді «Трансформація ролі бібліотек в інформаційному суспільстві» на регіональній міжвузівській науково-практичній конференції «Бібліотека вищого навчального закладу в епоху електронних комунікацій», яка проходила у Науковій бібліотеці ЧДІЕУ в 2010 році.

Обираючи напрями роботи філії, її працівники ставлять своїм завданням не лише інформаційний супровід педагогічного процесу, але й прагнуть відкривати своїм користувачам щось нове, що стане в нагоді у повсякденному житті або стане поштовхом до

творчості. Ткач М. В. неодноразово проводила майстер-класи з художнього ліплення та виготовлення лялькотанок, на які із задоволенням приходили студенти і викладачі.

Також проводиться активна виставкова робота, огляди, бесіди.

Філія бібліотеки юридичного факультету не втратила своєї ролі в навчальному процесі інституту і залишається затребуваною для студентської молоді. Сучасний бібліотекар - це і педагог, і вихователь, і психолог, тому працівники філії №1 намагаються створити у бібліотеці середовище, де було б не просто затишно, а і цікаво кожному студентові.

Зав. філією № 1
Прудникова І. М.

Філія №2

*Как велико твое предназначенье
С древнейших лет и до скончанья века!
Собранье мыслей ты и знания свеченье,
Хранительница книг – Библиотека!*

И. Каланчина

Історія бібліотечної філії № 2 бере свій початок від 9 жовтня 2002 року, коли на базі факультету менеджменту, що розташований у навчальному корпусі ЧДІЕУ 6/3 на вул. Белова, 4 перші співробітники філії Сусоєнкова Анжеліка Олексіївна та Медвідь Олег Миколайович розпочали обслуговування студентів та

викладачів. Тоді, маючи у фонді трохи більше 4,5 тисяч одиниць літератури, намагалися забезпечити потрібними книгами навчальний процес. З того часу відбулося чимало змін, розвиток філії відбувався поступово за активної участі її працівників, які доклали багато зусиль, досвіду та старань до того, аби усі читацькі потреби були задоволені максимально повно. Сумлінно працювали на благо бібліотеки Сусоєнкова А. О., Медвідь О. М., Ахтирська (Шарило) Світлана Дмитрівна (тепер - завідувач відділу комплектування та наукової обробки документів), Бабинець Катерина Анатоліївна, Сахно Олександра Сергіївна, Серенко Юлія Сергіївна, Войтищенко Людмила Михайлівна, Полякова Ірина Юріївна.

Працівники філії - це люди, віддані бібліотечній справі, незаперечні професіонали, які сприяють розвитку філії та перетворенню її на сучасний культурно-інформаційний центр.

Кожен, хто ставав членом цього дружного колективу, нехай навіть на нетривалий час, залишив тут часточку своєї душі.

Питання вивчення сучасного стану бібліотечно-інформаційних послуг, інформаційних потреб користувача, удосконалення обслуговування є предметом постійної уваги працівників філії бібліотеки. Вони систематично вивчають інтереси читачів шляхом проведення групових та індивідуальних бесід під час видачі та прийому літератури, проводять інформаційно-практичні дослідження (2010 рік - «Моніторинг зберігання документів у фондах філії №2», виконавець Стрижак Л. О.; 2011 рік - «Соціологічне дослідження

книги і читання в Україні: на прикладі філії №2», виконавець Виноградна С. О.). У рамках дослідження якості обслуговування та аналізу потреб різних груп користувачів працівники філії також здійснювали анкетування студентів 1-5 курсів обох факультетів, які навчаються у корпусі №6.

Значну роль в інформаційному забезпеченні користувачів відіграє наявний фонд періодичних видань філії. Репертуар періодики щороку корегується з урахуванням нових напрямків навчального процесу, введенням нових спеціальностей.

На сьогодні філія має універсальний фонд, який становить майже 35 тисяч одиниць зберігання, обслуговує два факультети - менеджменту та інженерно-будівельний. За єдиним читацьким квитком нараховано 1 163 читача.

У користуванні бібліотеки – чотири зручно облаштовані кімнати, дві з яких - це книгосховища літератури, одна – абонемент, де здійснюється обслуговування користувачів, і читальний зал, де можна відпочити душею, зосередитись та упіймати свою музу обдарованій особистості, а головне - поповнити свій багаж знань. Активно використовують працівники філії таку форму популяризації книги, як книжкова виставка. Кожна з них ретельно продумана і підготовлена. Великою популярністю у студентів користується виставка «Сторінками сучасної періодики». Для забезпечення користувачів необхідною інформацією створено також тематичні папки «Цікава кухня», «У світі цікавого», «Історія міста Чернігова та області», «З народних джерел», «Водопостачання та водовідведення».

Знаходять тут час і для творчості. У читальному залі організують художні виставки, зустрічі з творчими людьми.

Нині невеликий колектив філії №2 (завідувач Стрижак Людмила Олегівна та бібліотекар 2 категорії Виноградна Світлана Олександрівна) продовжує щоденну копітку працю, спрямовану на якісне обслуговування користувачів, зберігання та поповнення фонду, виховання у студентів інформаційної культури та культури читання, піднесення бібліотечної справи на якісно новий рівень.

Зав. філією № 2
Стрижак Л. О.

Наш директор

---

*«Дело не в дороге, которую мы выбираем;
то, что внутри нас, заставляет нас выбирать дорогу».*

О. Генри

З 1994 року нашу бібліотеку очолює Валентина Миколаївна Белінська. Її трудова біографія - доказ вірності раз і назавжди обраній справі. Це енергійна, ініціативна, віддана своїй справі людина, основний генератор ідей. Вона не обмежується керівними

обов'язками, навпаки, завжди знаходиться в гущі подій, що відбуваються у бібліотеці та інституті.

У нелегкий для бібліотеки час розпочала Валентина Миколаївна свою роботу як керівник. Брак фінансування, нестача літератури та дефіцит кадрів - ось із чим, передусім, довелося їй зіткнутися, ставши директором. Але Валентина Миколаївна зуміла не лише вивести бібліотеку з важкої ситуації, а й перетворити її на одну з найпотужніших у регіоні.

Усі свої знання і досвід вона вкладає у розвиток бібліотеки, підтримує її стан на рівні, що відповідає сучасним вимогам. Значний її внесок у реконструкцію бібліотеки, створення єдиного інформаційного простору інституту, укріплення матеріально-технічної бази бібліотеки. Завдяки ініціативності й наполегливості нашого директора відкрито нове приміщення для бібліотеки, проведено капітальний ремонт ряду приміщень.

Під її керівництвом склався прекрасний працелюбний колектив, створені сприятливі умови для роботи, де кожен співробітник, використовуючи досвід, знання, проявляючи ініціативу, може реалізувати свої здібності. Валентині Миколаївні вдалося згуртувати навколо себе грамотних, висококваліфікованих фахівців, здатних поставити роботу бібліотеки на високий професійний рівень. Важливу роль у цьому відіграє особистий приклад Валентини Миколаївни як керівника, так і бібліотекаря за покликанням. Під її керівництвом створювалися і створюються регламентуючі документи Наукової бібліотеки : Концепція розвитку бібліотеки ЧГІЗУ, положення про фонди і каталоги, положення про відділи,

посадові інструкції, що регламентують документи кожного структурного підрозділу бібліотеки. Значну увагу вона приділяє науково-методичній діяльності бібліотеки. Валентина Миколаївна є ініціатором проведення наукових конференцій на базі бібліотеки і Школи майстерності бібліотекарів, що стала вже традицією. Велику увагу директор приділяє підвищенню кваліфікації співробітників бібліотеки: працівники усіх структурних підрозділів відвідували курси підвищення кваліфікації, наради, семінари, конференції.

Незважаючи на реальні успіхи, наш керівник не збирається зупинятися на досягнутих результатах. У її планах - і дослідження можливостей для поліпшення роботи бібліотеки, і підвищення статусу бібліотеки для перетворення її на справжній інформаційний центр з великим спектром сервісних послуг.

Валентина Миколаївна - ерудований, грамотний керівник, людина невичерпної енергії і волі, яскравий, талановитий керівник з аналітичним складом розуму, високою працездатністю, їй властиве гостре почуття новизни.

І ми упевнені, що усі плани нашого директора обов'язково утіляться в реальне життя, тому що під її умілим, професійним керівництвом бібліотека не стоїть на місці, вона росте і розвивається!

***Зав. відділом
інформаційно-бібліографічної роботи
Сіденко Т. А.***

Школа бібліотечної майстерності

«Обучая, мы учимся сами»

Сенека

*О, специальность наша непроста.
И проявляются всегда в ней смело
Приветливость, участие, доброта
И знания, которым нет предела.*

В. И. Терёшин

Професія бібліотекаря унікальна сама вже тим, що немає меж, які можна було окреслити для неї, вона складна, відповідальна, різнопланова.

Рівень професіоналізму важко виміряти. Він не залежить від кількості проведених років у бібліотеці. Не можна вважати того, хто має диплом бібліотекаря, професіоналом, бо професіонал повинен вчитися безперервно.

Деякі бібліотекарі відчують потребу не тільки у вищій освіті, але і підвищенні кваліфікації. Крім того, будь-який бібліотекар, що закінчив навчальний заклад, коли приходить до конкретної бібліотеки, повинен вивчити її особливості, отримати навички спілкування з конкретними користувачами і колегами в конкретній обстановці.

Сьогодні не можна не погодитися зі словами авторитетного вченого Е. Р. Сукіасяна: *«Хорошая библиотека работает так же, как большой симфонический оркестр, в котором каждый исполнитель является мастером, а если нужно – становится солистом».*

Щоб більш повно реалізувати себе в роботі, сучасний бібліотекар постійно повинен удосконалювати свій професійний рівень, а система підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців допомагає йому розкрити свої потенційні можливості і таланти.

У Науковій бібліотеці ЧДІЕУ вивчили вітчизняний досвід з форм і методів підвищення кваліфікації, оцінили свої можливості і кваліфікацію фахівців та розробили власну методику професійного навчання. Такою формою підвищення кваліфікації і професійного рівня з 2010 року стала Школа майстерності бібліотекарів при Науковій бібліотеці ЧДІЕУ.

Головною метою Школи майстерності є оновлення теоретичних та практичних знань бібліотекарів, а також обмін професійним досвідом.

Такий метод навчання – найкращий для невеликого колективу бібліотекарів. Слухачі в таких групах активніше працюють, що дає можливість отримання знань тим, хто по-справжньому зацікавлений у розвитку інновацій у своїй професійній діяльності.

Заходи, які проходять у рамках Школи, спрямовані на стимулювання професійної та творчої ініціативи, підвищення якості обслуговування користувачів, впровадження нових інформаційних

технологій у бібліотечні процеси.

Пріоритетні напрями діяльності Школи бібліотечної майстерності:

- стратегічний менеджмент і маркетинг;
- сучасні технології в бібліотечній діяльності;
- довідково-бібліографічне та інформаційне обслуговування;
- сучасний менеджмент бібліотечних фондів.

За формами проведення занять - це семінари, майстер-класи, творчі звіти, лекції, огляди, документальні фільми, творчі звіти відділів.

Серед найбільш важливих питань, розглянутих у ході теоретичних і практичних занять, були такі: реалізація інноваційного процесу в бібліотеці; види інновацій; інноваційні процеси в бібліотеках; використання нових інформаційних технологій в розширенні асортименту бібліотечних послуг; електронні бази даних в роботі бібліотеки та ін.

Сучасним бібліотекам, а особливо бібліотекам ВНЗ, життєво важливо опанувати методологію менеджменту якості і модернізувати насамперед свою діяльність, тому багато уваги приділялося принципам менеджменту якості, які чудово лягають на діяльність будь-якої організації, в тому числі і на бібліотеки.

Трирічний досвід проведення Школи майстерності дозволяє вважати цю форму навчання реальним майданчиком творчого зростання бібліотекарів.

Сформована система проведення занять Школи бібліотечної майстерності помітно вплинула на якість в обслуговуванні користувачів, розвиток окремих

напрямок діяльності, творчий пошук. Ділова ініціатива, інноваційна діяльність стали професійною нормою для бібліотечних фахівців Наукової бібліотеки ЧДІЕУ.

Активне навчання - це вміння мислити нестандартно. У цьому можна ще раз переконатися, спостерігаючи за роботою наших колег у творчих звітах відділів на Школі бібліотечної майстерності: наукового відділу - Мороз Н. В., Макаренко Г. В., Баклажко О. П., Дорди О. О, Мартиненко О. В.; відділу обслуговування - Бевз І. В., Трофіменко І. М., Радченко С. М., Семирозум С. І., Булдакової О. І.; читального залу періодичних видань - Карпенко Н. О., Мазур Л. В., Калюх Н. О.; відділу інформаційно-бібліографічної роботи - Сіденко Т. А., Бондар С. А., Кудрявцевої О. Д.; відділу комплектування - Ахтирської (Шарило) С. Д., Халеп І. В.; філії № 2 - Стрижак Л.О., Виноградної С. О.; філії № 1 - Прудникової І. М., Ткач М. В., Ткаченко А. В.

Також постійно приділялася увага таким темам і напрямам бібліотечної діяльності, як оволодіння комп'ютерними технологіями (науковий відділ), впровадження інновацій у бібліотечну практику, вдосконалення інформаційно-бібліографічної роботи (відділ інформаційно-бібліографічної роботи), проблемам книгозабезпеченості (відділ обслуговування), формування та збереження бібліотечних фондів (відділ комплектування).

Сучасність проблематики, вдалий вибір форм занять, диференційований підхід до слухачів - все це позитивно характеризує роботу Школи бібліотечної майстерності Наукової бібліотеки ЧДІЕУ.

Ефективності навчання сприяють розробка циклів занять, створення планів для оволодіння певними знаннями, майстер-класи з питань створення, підготовки та оформлення виставок (Бондар С. А.); проведення класичних оглядів літератури (Бевз І. В.); створення електронних презентацій (Мартиненко О. В.), бібліографічного опису документів (Сіденко Т. А.).

Цікавими, пізнавальними та яскравим були заняття з аналітико-синтетичної обробки документів, які проводили фахівці з цього напрямку діяльності Сіденко Т. А. та Карпенко Н. О.

«Мы столько можем, сколько знаем. Знание - сила» - ці слова англійського філософа Ф. Бекона можуть бути епіграфом до Школи майстерності бібліотекарів. Прекрасно, якщо в бібліотеку приходять фахівці, які мають спеціальну освіту, готові на практиці застосувати свої професійні знання та поділитися цими знаннями з колегами.

Пройшло зовсім небагато часу з дня першого заняття Школи, але все частіше у бібліотекарів виникає бажання поділитися досвідом своєї роботи, навчитися чогось нового. Як побажання прозвучали думки про збільшення терміну роботи школи та тематичної конкретизації майбутніх програм навчання.

У нас багато завдань, ідей, планів та енергії для їх втілення, хороший фундамент, традиції і види на майбутнє, щоб зробити бібліотеку зразком інтелігентності і культури, навігатором в океані інформації, щоб перейти на нові технології і зберегти улюблену багатьма читачами традиційну бібліотеку.

Колективу вистачає професіоналізму, компетентності, здатності сприймати все нове, щоб зробити бібліотеку привабливою, сучасною, необхідною для читача. Наш внесок у підготовку фахівця XXI століття вселяє оптимізм і надію на подальшу увагу держави до бібліотеки.

**Зав. відділом
інформаційно-бібліографічної роботи
Сіденко Т. А.**

Діяльність клубу “Райдуга”

---

*Неповторимый мир библиотек.
Мир красоты, гармонии, познания.
Из века в век, из века в век
Хранили люди это пламя!..*

П. Петрищев

Бібліотека протягом всіх років свого існування проводить активну культурно-просвітницьку діяльність, яка спрямована на задоволення потреб користувачів, пов'язаних із проведенням культурного дозвілля, самовдосконаленням, гармонійним розвитком особистості. Культурно-просвітницька діяльність

дозволяє проявити особливе ставлення бібліотеки до читачів, сприяти їх духовному та естетичному розвитку. Серед численних форм масової роботи поважне місце займає проведення засідань творчого клубу “Райдуга”. Зустрічі з цікавими людьми, презентації книг та виставок, літературно-музичні вечори, проведення лекцій на актуальні для студентів теми є найбільш поширені форми роботи клубу. В гостях клубу “Райдуга” побували як відомі, шановані люди Чернігівщини – Г. Кузнецов, Є. Гігаурі, В. Руденок, І. Вачнадзе, так і молоді та амбіційні випускники інституту – П. Шерман, Ю. Заїка.

Не залишили байдужими творчі літературно-музичні зустрічі з доцентом кафедри маркетингу В. Дудком та протоієреєм Храму Всіх Святих В. Куліком, які через творчість відкрили слухачам свій багатий внутрішній світ. Студентам запам'яталися виставки художників Г. Черниш, Т. Тимошенко, В. Юдина, А. Шкурко, а також роботи народних майстринь Т. Баженової, А. Сусоєнкової, Н. Шубіної, О. Холявко. Ціково пройшли зустрічі з психологами В. Шморгуном та І. Ярошем, письменниками - Г. Комаровим, О. Конечною, О. Брик, авторами оздоровчих програм – Г. Гамлявим, А. Шевченко.

Гості щиро, із задоволенням діляться своїм досвідом досягнення успіху, надихають на сумлінну і творчу працю, самопізнання та самовдосконалення, допомагають студентам сформуванати позитивне світосприйняття, мати активну життєву позицію. Головним завданням творчого клубу “Райдуга” завжди була і буде орієнтація читачів на гармонійний розвиток

особистості, спонукання до творчості та долучення до прекрасного.

Зав. читальним залом періодичних видань

Карпенко Н. О.

Віхи історії ЧДІЕУ

---

*Музей и память. Каждый экспонат
Расскажет об истории эпохи.*

Тамара Сальникова

*«От прошлого
нельзя отказываться,
прошлое нельзя приукрашивать,
из него следует извлекать уроки»*

Д. Чедвик

Для кожного навчального закладу важливою є його історія.

Музей – це посередник між минулим і майбутнім, який доносить до молоді дух часу та історії.

Музей історії Чернігівського державного інституту економіки і управління створений з метою об'єднання всіх співробітників, викладачів і студентів, що бажають більше дізнатися про історію рідної альма-матер.

Перші експозиції музею почали формуватись і втілюватись у життя 26 квітня 2012 року, займаючи належне місце в приміщенні Наукової бібліотеки. Одночасно продовжувалась дослідницька діяльність стосовно пошуку нових цікавих експонатів. Стараннями співробітника музею, бібліотекаря Соловей Л. М., музейна колекція постійно поповнювалась, що дало можливість провести екскурсії для першокурсників вже на початку навчального року.

Експозиції музею поетапно розкривають історію становлення та розвитку першого вищого економічного навчального закладу м. Чернігова.

Перша експозиція присвячена періоду становлення вищого економічного навчального закладу (1994 – 2002 рр.) на чолі з ректором Борисом Івановичем Суховірським.

За перші 5 років професорсько-викладацький склад збільшився з 24 до більш ніж 200 викладачів, кількість студентів зросла з 368 до 5035 абітурієнтів. Працювало 4 факультети та 13 кафедр, відкрито 11 спеціальностей, діяло 3 комп'ютерні класи, медпункт, 2 буфети, їдальня та 3 гуртожитки для студентів. Наступні 3 роки виявились не менш плідними: створено 2 нових факультети та відкрито нові спеціальності, введено в дію два нових корпуси (проспект Миру, 44 та по вул. Белова, 4). З 2001 року відкрито аспірантуру.

За часів роботи ректора Валентина Олександровича Борового (2002 – 2007 рр.) було відкрито нову, необхідну та популярну спеціальність «Туризм», створено факультет геоінформатики та

управління територіями, якій пізніше був перейменований в інженерно-будівельний факультет. З літа 2006 року впроваджено кредитно-модульну систему організації навчального процесу за Болонською конвенцією.

З призначенням у 2008 році нового ректора Ірини Сергіївни Каленюк пріоритетним напрямом роботи навчального закладу стала наукова діяльність. І вже з грудня 2008 року видається збірник наукових праць «Науковий вісник ЧДІЕУ», який пізніше отримав статус фахового, надрукована колективна монографія «Формування інноваційної моделі розвитку національної економіки України». З 2010 року працює спеціалізована вчена рада із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук; у 2008 році відкрито магістратуру за спеціальностями «Фінанси» та «Менеджмент» і введено нову спеціальність «Лісове та садово-паркове господарство». Напередодні жіночого свята 2009 року був урочисто відкритий етнографічний музей-світлиця у приміщенні юридичного факультету.

Так, крок за кроком, закладався фундамент найпотужнішого в області економічного вузу.

Фонди музею історії ЧДІЕУ поповнюються дарами вузівських вчених. Музей проводить значну дослідницьку роботу з узагальнення матеріалів, пов'язаних з історією інституту.

Робота з комплектування та розширення представлених колекцій увесь час продовжується, але оживає музей тоді, коли до нього приходять відвідувачі.

Студенти, викладачі, співробітники інституту, його гості в будь-який день можуть прийти до нашого музею і знайти цікаві матеріали з історії ЧДІЕУ, праці його вчених, фотографії, альбоми, книги, а також публікації в періодичній пресі.

Експозицію доповнюють:

- перша друкарська машинка;
- прапор аграрного факультету;
- контрольно-вимірювальний пристрій;
- композиції «Еволюція електронних носіїв», «Щирі дари землі», «Грошове розмаїття»;
- грамоти та нагороди.

Наприкінці стислої оповіді хочеться навести слова одного з перших відвідувачів: *«Створення музею інституту є справа величезної ваги. Це засвідчує вузівський патріотизм її упорядників, які зробили вже багато для розбудови музею і безперечно ще зроблять набагато більше...»* (Шевченко В. М., доктор історичних наук, професор).

Провідний бібліограф Бондар С. А.

**Бібліографія публікацій
Наукової бібліотеки ЧДІЕУ**

Матеріали науково-практичних конференцій

1. Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф., (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - 69 с.

2. Бібліотека – інформаційний ресурс освіти: стан та перспективи розвитку вузівських бібліотек: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф., (м. Чернігів, 4 грудня 2009 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - 64 с.

3. Бібліотека вищого навчального закладу в епоху електронних комунікацій: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф., (м. Чернігів, 4 грудня 2010 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2010. - 92 с.

4. Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу : матеріали наук.-практ. конф., (м. Чернігів, 1 грудня 2011 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - 68 с.

Біобібліографічні покажчики

2005

1. Горобей Микола Петрович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко]. - Чернігів, 2005. – 8 с.

2. Кальницька Катерина Олексіївна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко]. - Чернігів, 2005. – 11 с.

3. Кирилюк Юрій Володимирович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко]. - Чернігів, 2005. – 10 с.

4. Сахно Євгеній Юрійович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2005. – 10 с.

5. Халеп Юрій Миколайович: Рекомендаційний бібліографічний покажчик / [уклад.: Т. А. Сіденко]. – Чернігів, 2005. – 8 с.

2006

6. Боровий Валентин Олександрович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко]. - Чернігів, 2006. – 24 с.

7. Москаленко Анатолій Михайлович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко]. - Чернігів, 2006. – 27 с.

2009

8. Даниленко Микола Андрійович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2009. – 11 с.

2010

9. Даниленко

Микола

Андрійович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. – 3-є вид., доп. і перероб. - Чернігів, 2010. – 12 с.

10. Зіневич

Людмила

Василівна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць/ [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2010. – 12 с.

11. Каленюк

Ірина

Сергіївна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2010. – 25 с.

12. Кирилюк

Юрій

Володимирович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2010. – 11 с.

13. Сахно

Євгеній

Юрійович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - 2-ге вид. оновл. - Чернігів, 2010. – 27 с.

2011

14. Доній

Наталія

Євгенівна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2011. – 11 с.

15. Коваль

Петро

Федорович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2011. – 10 с.

16. Кунденко

Аліна

Володимирівна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2011. – 12 с.

17. Мельник

Ольга

Євгенівна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2011. – 9 с.

18. Мельников Сергій Володимирович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2011. – 13 с.

19. Лебединська Людмила Дмитрівна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, Н. В. Мороз]. - Чернігів, 2011. – 10 с.

2012

20. Абакуменко Ольга Вікторівна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: О. Д. Кудрявцева, Т. А. Сіденко]. - Чернігів, 2012. – 27 с.

21. Гливенко Валентина Василівна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко]. - Чернігів, 2012. – 12 с.

22. Дорош Марія Сергіївна: Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, О. Д. Кудрявцева]. - Чернігів, 2012. – 21 с.

23. Канівець Віктор Іванович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, О. Д. Кудрявцева]. - Чернігів, 2012. – 35 с.

24. Карпенко Юрій Михайлович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, О. Д. Кудрявцева]. - Чернігів, 2012. – 17 с.

25. Коваленко Лариса Олексіївна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, О. Д. Кудрявцева]. - Чернігів, 2012. – 34 с.

26. Подковниченко Світлана Олександрівна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко, О. Д. Кудрявцева]. - Чернігів, 2012. – 20 с.

27. Ремньова Людмила Михайлівна:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.:

Т. А. Сіденко, О. Д. Кудрявцева]. - Чернігів, 2012. – 26 с.

28. Терещук Олексій Іванович:

Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: Т. А. Сіденко]. - Чернігів, 2012. – 24 с.

29. Тимошенко Тетяна Сергіївна: Каталог картин / [уклад.: Т. А. Сіденко, О. Д. Кудрявцева]. - Чернігів, 2012. – 51 с.

30. Шкурко Анатолій Никифорович: Каталог картин / [уклад.: Т. А. Сіденко, О. Д. Кудрявцева]. - Чернігів, 2012. – 51 с.

31. Шпомер Алла Іванівна: Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад.: О. Д. Кудрявцева, Т. А. Сіденко]. - Чернігів, 2012. – 18 с.

**Доповіді співробітників бібліотеки
на конференціях**

1. Автоматизированные технологии, базы данных и телекоммуникации в библиотеках / Б. И. Суховирский, В. П. Маслов, Є. А. Трапезникова, В. Н. Белинская, А. Г. Плевако // Библиотеки и ассоциации в меняющемся мире: новые технологии и новые формы сотрудничества. Материалы конференции. Т.1. - Судак: Крым - 98, 1998. – С. 253-256.

2. Баклажко О. П. Досвід використання нових інформаційних технологій у бібліотеках / О. П. Баклажко // Бібліотечні та інформаційні ресурси в сучасному освітньому просторі : матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 23 квітня 2009 р.) / уклад. В. Л. Полешко, відп. ред. Г. Г. Макарова. - Чернігів, 2009. - С. 32-37.

3. Баклажко О. П. Пошукові запити користувачів та задоволення якістю електронних ресурсів: науково - соціологічне дослідження / О. П. Баклажко, А. М. Луговська // Питання інноваційного менеджменту технологічних процесів в бібліотеці вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 28 вересня 2010 р.) / уклад. Н. О. Пархоменко; відпов. ред. Л. С. Титаренко. – Чернігів : ЧДТУ, 2010. - С. 44-48.

4. Бевз І. В. Бібліотечне обслуговування як процес спілкування (за підсумками анкетного опитування) / І. В. Бевз // Бібліотека вищого навчального закладу в епоху електронних комунікацій: матеріали регіон. міжвуз. наук. - практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2010 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2010. - С. 81-87.

5. Бевз І. В. Українська ментальність: бібліографічний огляд / І. В. Бевз // Перспективи, проблеми та інновації корпоративного співробітництва бібліотек : матеріали наук.-практ. on-line-конференції (м. Чернігів, 16 листопада 2012 р.) / уклад. І. В. Руднік; відп. ред. Г. Г. Макарова. – Чернігів : Наук. б-ка ЧНПУ ім. Т. Г Шевченка, 2012. – С. 8-12.

6. Белінська В. М. Історія створення і розвитку комп'ютерної бібліотеки ЧДІЕУ / В. М. Белінська // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. – С. 4-8.

7. Белінська В. М. Бібліотека - соціально-значущий інформаційно-культурний центр / В. М. Белінська // Бібліотека - інформаційний ресурс освіти: стан та перспективи розвитку вузівських бібліотек: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2009 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 4-7.

8. Бистрова І. Ф. Попелюшка бібліотечного фаху / І. Ф. Бистрова // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 66-68.

9. Бондар С. А. Методика бібліографічного інформування в бібліотеках вищих навчальних закладів / С. А. Бондар // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009.- С. 27-36.

10. Булдакова О. І. Особливості професійного розвитку бібліотекарів в інформаційному суспільстві / О. І. Булдакова // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011.- С. 6-11.

11. Виноградна С. О. Соціологічні дослідження книги і читання в Україні на прикладі філії № 2 НБ ЧДІЕУ / С. О. Виноградна // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу:

матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 42-48.

12. Висоцька Т. А. Книги та електронні ресурси: конкуренція або взаємодія / Т. А. Висоцька // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 48-51.

13. Войтишенко Л. М. Инновационная ориентированность - залог успешной деятельности библиотек / Л. М. Войтишенко // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 11-17.

14. Карпенко Н. О. Формування іміджу бібліотеки як складової бібліотечного маркетингу / Н. О. Карпенко // Бібліотека - інформаційний ресурс освіти: стан та перспективи розвитку вузівських бібліотек: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2009 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 44 - 48.

15. Карпенко Н. О. Моніторинг запитів користувачів з метою задоволення інформаційних і освітніх потреб / Н. О. Карпенко // Бібліотека вищого навчального закладу в епоху електронних комунікацій: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2010 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2010.- С. 39-49.

16. Карпенко Н. О. Індексуння, анотування та реферування як види аналітико-синтетичної обробки документів / Н. О. Карпенко // Вузівська бібліотека у формуванні і розвитку освітнього

і наукового середовища університетського комплексу : матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 1 листопада 2011 р.) / уклад. В. А. Полешко; відп. ред. Г. Г. Макарова. – Чернігів: Наук. б-ка ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка, 2011. – С. 49-55.

17. Кляпець А. І. Формування інформаційної культури студентів (з досвіду університетських бібліотек) / А. І. Кляпець // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 17-22.

18. Кудрявцева О. Д. Класифікація як методологія бібліографії / О. Д. Кудрявцева // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 51-56.

19. Мазур Л. В. Друкований каталог - важливе джерело інформації про бібліотечні фонди / Л. В. Мазур // Традиції, новації та удосконалення довідкового апарату бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 10 грудня 2008 р.) / за ред. Л. В. Шекери. - Чернігів, 2008. – С. 4-14.

20. Мазур Л. В. Друкований каталог - важливе джерело інформації про бібліотечні фонди / Л. В. Мазур // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 42-49.

21. Макаренко Г. В. Аспекти наукової діяльності бібліотеки Чернігівського державного інституту економіки та управління / Г. В. Макаренко // Вузівська бібліотека у формуванні і розвитку освітнього і наукового середовища університетського комплексу : матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 1 листопада 2011 р.) / уклад. В. А. Полешко; відп. ред. Г. Г. Макарова. – Чернігів : Наук. б-ка ЧНПУ ім. Т. Г Шевченка, 2011. – С. 36-41.

22. Мартиненко О. В. На допомогу студенту: нові підходи у пошуку інформації / О. В. Мартиненко // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 54–55.

23. Мартиненко О. В. Електронний каталог. Переваги машиночитаємої каталогізації. Лінгвістичне забезпечення електронного каталогу / О. В. Мартиненко // Вузівська бібліотека у формуванні і розвитку освітнього і наукового середовища університетського комплексу : матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 1 листопада 2011 р.) / уклад. В. А. Полешко; відп. ред. Г. Г. Макарова. – Чернігів : Наук. б-ка ЧНПУ ім. Т. Г Шевченка, 2011. – С. 25-29.

24. Мігаль І. І. Аналіз дослідження основних показників роботи відділу обслуговування Наукової бібліотеки ЧДІЕУ / І. І. Мігаль // Бібліотека - інформаційний ресурс освіти: стан та перспективи розвитку вузівських бібліотек: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2009 р.) /

уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 26-31.

25. Мороз Н. В. Обеспечение сохранности электронных документов в библиотеках / Н. В. Мороз // Традиції, новації та удосконалення довідкового апарату бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 10 грудня 2008 р.) / за ред. Л. В. Шекери. - Чернігів, 2008. - С. 20-27.

26. Мороз Н. В. Перший зарубіжний досвід боротьби з плагіатом та його повного використання / Н. В. Мороз // Актуальні проблеми формування особистості лікаря у студентів-медиків : матеріали ІХ міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26 березня 2009 р.). - К.: Ательє "Поліграфічний комплекс", 2009. - С. 76-77.

27. Мороз Н. В. Обґрунтування проекту впровадження технології штрих-кодування бібліотечного фонду і відкриття нового читального залу / Н. В. Мороз // Бібліотека - інформаційний ресурс освіти: стан та перспективи розвитку вузівських бібліотек: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф., (м. Чернігів, 4 грудня 2009 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 18-26.

28. Мороз Н. В. Глобальні тенденції і парадигмальні підстави нових моделей управління освітою і наукою / Н. В. Мороз // Актуальні проблеми формування особистості лікаря у студентів-медиків : матеріали ІХ міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26 березня 2010 р.). - К.: Ательє "Поліграфічний комплекс", 2010. - С. 82-84.

29. Мороз Н. В. Web-сайт як засіб формування іміджу бібліотеки ЧДІЕУ, сучасний стан і можливості застосування / Н. В. Мороз // Бібліотечні та інформаційні ресурси в сучасному освітньому просторі : матеріали Х наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 23 березня 2010 р.) / уклад. В. Л. Полешко, відп. ред. Г. Г. Макарова. - Чернігів, 2010. - С. 20-26.

30. Мороз Н. В. Инновационное научно-образовательное сотрудничество : преимущества и направления повышения эффективности реализации / Н. И. Холявко, Н. В. Мороз // Актуальные вопросы экономического развития : теория и практика : сборник научных статей. – Выпуск 1. – Часть 2. – Гомель: ГГУ им. Ф. Скорины, 2012. - С. 88-91.

31. Навроцька З. М. Довідково-бібліографічна місія бібліотеки / З. М. Навроцька // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 36-41.

32. Навроцька З. М. Обзор периодических изданий по психологии отношений / З. М. Навроцька // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 56-65.

33. Полякова І. Ю. Вивчення думок користувачів про бібліотеку: результати анкетування користувачів / І. Ю. Полякова //

Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 25–30.

34. Прудникова І. М. Трансформація ролі бібліотек в інформаційному суспільстві / І. М. Прудникова // Бібліотека вищого навчального закладу в епоху електронних комунікацій: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2010 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2010. - С. 13–22.

35. Радченко С. М. Роль та значення абонементу в бібліотечній структурі / С. М. Радченко // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 61-65.

36. Рубан А. М. Якість обслуговування читачів у Науковій бібліотеці ЧДІЕУ (на основі моніторингу) / А. М. Рубан // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 22-25.

37. Семірозум С. І. Розстановка бібліотечного фонду / С. І. Семірозум // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 30–34.

38. Сіденко Т. А. Бібліотека ХХІ століття - проблеми підвищення кваліфікації / Т. А. Сіденко //

Бібліотека - інформаційний ресурс освіти : стан та перспективи розвитку вузівських бібліотек : матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2009 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009.- С. 49-58.

39. Сіденко Т. А. Бібліотечна технологія як об'єкт регламентації. Система менеджменту якості (на відповідність міжнародному стандарту ISO 9001:2000) / Т. А. Сіденко // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 8-16.

40. Сіденко Т. А. Знання - найважливіший фактор суспільного розвитку / Т. А. Сіденко // Бібліотека вищого навчального закладу в епоху електронних комунікацій: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2010 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2010. - С. 4-13.

41. Соловей Л. М. Досвід роботи з користувачами-боржниками бібліотеки ЧДІЕУ / Л. М. Соловей // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 56-60.

42. Тестова Н. А. Теорія та практика ведення обліку документів, що вибувають з фонду бібліотеки / Н. А. Тестова // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення

бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 50-54.

43. Тестова Н. А. Формування книжкового фонду - запорука успішної роботи наукової бібліотеки ЧДІЕУ / Н. А. Тестова // Бібліотека вищого навчального закладу в епоху електронних комунікацій: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2010 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2010. - С. 60-67.

44. Ткач М. В. Бібліотекар і користувач: психологічні аспекти спілкування / М. В. Ткач // Бібліотека - інформаційний ресурс освіти: стан та перспективи розвитку вузівських бібліотек: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2009 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 58-63.

45. Ткаченко А. В. Трансформація професійного світогляду бібліотечних фахівців / А. В. Ткаченко // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 4-6.

46. Трофіменко І. М. Книгозабезпеченість - основний інструмент керування формуванням бібліотечного фонду / І. М. Трофіменко // Модель сучасної вузівської бібліотеки (присвячується 16-річчю з дня створення бібліотеки ЧДІЕУ): матеріали наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2008 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 6-26.

47. Халеп І. В. Книга як основний різновид видання / І. В. Халеп // Актуальні питання роботи бібліотеки вищого навчального закладу: матеріали наук.-практ. конф. / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2011. - С. 34-42.

48. Шарило С. Д. Наука і освіта: складові інноваційного розвитку країни / С. Д. Шарило // Бібліотека - інформаційний ресурс освіти: стан та перспективи розвитку вузівських бібліотек: матеріали регіон. міжвуз. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 4 грудня 2009 р.) / уклад. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. - Чернігів, 2009. - С. 7-11.

Статті співробітників бібліотеки у ЗМІ

1. Белинская В. Н. Библиотека без стен / В. Н. Белинская, Б. И. Суховирский // Фондовый рынок. - 2000. - № 9. - С. 25.

2. Белінська В. М. Регіональна міжвузівська науково-практична конференція "Бібліотека – інформаційний ресурс освіти: стан та перспективи розвитку вузівських бібліотек" / В. М. Белінська, Н. В. Мороз // Науковий вісник ЧДІЕУ. Сер. 1. Економіка: зб. наук. праць. - Чернігів: ЧДІЕУ, 2009. - №3(4). – С. 170-173.

3. Белінська В. М. Регіональна міжвузівська науково-практична конференція "Бібліотека вищого навчального закладу в епоху електронних комунікацій" / В. М. Белінська // Науковий вісник ЧДІЕУ. Сер. 1. Економіка: зб. наук. праць. - Чернігів: ЧДІЕУ, 2010. - № 4(8). – С. 208.

4. Белинская В. Новая жизнь ВУЗовской библиотеки / В. Белинская // Семь Дней. - 2010. - № 27. - С. 10.

5. Зайчикова Н. Виртуальная книжная выставка - новая форма популяризации документов / Н. Зайчикова // Семь Дней. - 2010. - №28. - С. 10.

6. Макаренко Г. Два десятиліття книгозбірні / Г. Макаренко // Деснянська правда. - 2012. - № 94. - С. 2 .

**ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК
СПІВРОБІТНИКІВ БІБЛІОТЕКИ ЧДІЕУ**

А

АХТИРСЬКА (ШАРИЛО) 21, 22, 43, 51, 74
Світлана Дмитрівна

Б

БАБИНЕЦЬ Катерина Анатоліївна 43
БАКЛАЖКО Оксана Петрівна 31, 51, 63, 64
БЕВЗ Інна Валентинівна 23, 33, 35, 51, 52, 64
БЕЛІНСЬКА Валентина Миколаївна 5, 19, 23, 45, 59, 64 -
74, 75
БЛОКРИЛЕЦЬ Юлія Сергіївна 40
БОНДАР Світлана Леонідівна 25, 27, 51, 52, 58, 65
БУДАКОВА Олена Іванівна 34, 35, 51, 65
БИСТРОВА Ірина Федорівна 34, 65

В

ВИНОГРАДНА Світлана Олександрівна 44, 45, 51, 65
ВОЙТИШЕНКО Людмила Михайлівна 43, 66
ВИСОЦЬКА Тетяна Леонідівна 34, 66
ВЯТКІНА Ірина Миколаївна 33, 36, 38

Г

ГОРОДОК Віра Григорівна 5
ГРИЩЕНКО Світлана Владиславівна 33

Д

ДЖАНБАЛАСВА Олена Амірахмедівна 25
ДЗЮБА Ганна Максимівна 21
ДОНІЙ Наталія Євгенівна 21, 23, 61
ДОРДА Ольга Олександрівна 31, 51
ДРАВЕ Дмитро 30
ДУБИНА Юлія Олексіївна 25

Є

ЄВТУШЕНКО Ірина Анатоліївна 34

З

ЗАБРОДА Олена Анатоліївна 34
ЗАЙЧИКОВА Наталія Володимирівна 25, 75
ЗАХАРЦОВА Оксана Олександрівна 40

К

КАЛІНІЧЕНКО Роман Олександрович	30
КАЛЮХ Наталія Олександрівна	38, 51
КАРБОВСЬКА Наталія Вікторівна	23
КАРПЕНКО Марина Анатоліївна	31
КАРПЕНКО Наталія Олександрівна	36, 38, 39, 51, 52, 55, 66
КЛЯПЕЦЬ Олена Ігорівна	31, 41, 67
КУЗЬМЕНКО Ганна Олексіївна	34
КУДРЯВЦЕВА Ольга Дмитрівна	25, 27, 51, 62, 63, 67
КУНДЕНКО Аліна Володимирівна	15, 61

Л

ЛИТВИНЕНКО Тетяна Валеріївна	31
ЛУГОВСЬКА Анжеліка Миколаївна	23, 31, 34, 63
ЛУГОВСЬКИЙ Олександр Олександрович	31

М

МАЗУР Людмила Вікторівна	25, 36, 38, 51, 67
МАКАРЕНКО Ганна Вікторівна	28, 31, 51, 68, 75
МАРТИНЕНКО Олена Володимирівна	31, 40, 41, 51, 52, 68
МАТЯШ Наталія Владиславівна	23
МАЮРЕНКО Світлана Олександрівна	31
МЕДВІДЬ Олег Миколайович	42, 43
МЕКШУН Світлана Михайлівна	34
МІГАЛЬ Ірина Іванівна	32, 33, 68
МОРОЗ Наталія Вікторівна	28, 30, 31, 33, 51, 59- 62, 64-74

Н

НАВРОЦЬКА Зоя Михайлівна	25, 34, 70
--------------------------	------------

П

ПАНИЧ Олексій Володимирович	40
ПОЛШКО Ірина Вадимівна	28, 33
ПОЛЯКОВА Ірина Юріївна	34, 43, 70
ПРУДНИКОВА Ірина Миколаївна	36, 39-42, 51, 71

Р

РАДЧЕНКО Світлана Михайлівна	34, 51, 71
РУБАН Алла Михайлівна	34, 71

С

САХНО Олександра Сергіївна	43
СЕМИРОЗУМ Світлана Іванівна	34, 35, 51, 71
СЕРЕНКО Юлія Сергіївна	43
СІДЕНКО Тетяна Анатоліївна	24, 25, 27, 47, 51, 52, 53, 60-63, 71, 72
СОЛОВЕЙ Людмила Миколаївна	21, 34, 56, 72
СТРИЖАК Людмила Олегівна	34, 43, 45, 51
СУСОЄНKOVA Анжеліка Олексіївна	42, 43, 54

Т

ТЕСТОВА Наталія Анатоліївна	21, 72, 73
ТКАЧ Марина Василівна	40, 42, 51, 73
ТКАЧЕНКО Алла Володимирівна	34, 41, 51, 73
ТРОФІМЕНКО Інна Миколаївна	34, 35, 51, 73

Х

ХАЛЕП Ірина Віталіївна	21, 51, 74
------------------------	------------

Ш

ШИГАНОВА Світлана Григорівна	34
ШИГАНОВА Юлія Валеріївна	31
ШУНДРИК Людмила Володимирівна	4

Щ

ЩЕРБАНЬ Гаїна Олександрівна	31, 34
-----------------------------	--------

ЗМІСТ

Вступне слово.....	3
Хронологія основних подій у житті Наукової бібліотеки ЧДІЕУ.....	4
Конференції, які проводила Наукова бібліотека ЧДІЕУ або брала участь у їх проведенні.....	8
До історії створення Наукової бібліотеки ЧДІЕУ.....	11
Формування документних ресурсів бібліотеки.....	20
Інформаційно-бібліографічна діяльність.....	23
Наукова діяльність.....	28
Обслуговування читачів.....	32
<i>Навчальний абонемент.....</i>	32
<i>Читальний зал періодичних видань.....</i>	36
<i>Філія №1.....</i>	39
<i>Філія №2.....</i>	42
Наш директор.....	45
Школа бібліотечної майстерності.....	48
Діяльність клубу “Райдуга”.....	53
Віхи історії ЧДІЕУ.....	55
Бібліографія публікацій Наукової бібліотеки ЧДІЕУ.....	59
<i>Матеріали науково-практичних конференцій.....</i>	59
<i>Біобібліографічні покажчики.....</i>	60
<i>Доповіді співробітників бібліотеки на конференціях....</i>	63
<i>Статті співробітників бібліотеки у ЗМІ.....</i>	74
Іменний покажчик співробітників бібліотеки ЧДІЕУ.....	76

**Наукова бібліотека ЧДІЕУ: сторінками історії
До 20-річчя створення**

Рецензент	Белінська В. М.
Авторський колектив	Ахтирська С. Д. Бевз І. В. Белінська В. М. Бондар С. Л. Карпенко Н. О. Мороз Н. В. Сіденко Т. А. Стрижак Л. О. Прудникова І. М.
Технічні редактори	Макаренко Г. В. Мартиненко О. В.
Мовне редагування і коректура	Макаренко Г. В.
Художник обкладинки	Мартиненко О. В.

Підписано до друку 07.02.2013 р.
Ум. друк. арк. 4,61. Обл.-вид. арк. 2,40
Наклад 60 прим.

Чернігівський державний інститут економіки і управління,
Наукова бібліотека
14003, м. Чернігів, вул. Стрілецька, 1
Тел. (04622)5-69-81
E-mail: library92@ukr.net,
scilibchsiem@gmail.com